

WIE IS DIE VROUW?

Wax noemt de vrouw bij haar naam

DE ZWARTE VROUW VAN BLANKENBERGE

Op de dijk van Blankenberge staat een standbeeld van luitenant Lippens en sergeant De Bruyne. De heren stierven voor de beschaving van Congo. Zogezegd. Aan hun voeten ligt een zwarte, naakte vrouw. Chokri Ben Chikha wilde weten wie ze is en maakte er een stand-uptragedie over.

DOOR AN OLAERTS

Chokri Ben Chikha is van Blankenberge. Hij kent het standbeeld van Lippens en De Bruyne van toen hij nog een klein mannetje was. Sterker nog, hij was zelf de bruine van Blankenberge. Maar de zwarte vrouw was hem nooit opgevallen. Zoals de vrouw bijna niemand ooit opvalt. Als er kritiek komt op het standbeeld, dan gaat het altijd over Lippens, De Bruyne en de kolonialen. De vrouw komt er niet aan te pas. Ze zit zonder kleren nederig te wezen onderaan de sokkel. "Stereotiep en seksistisch", zegt Chokri Ben Chikha. "Maar niemand staat er bij stil, toen niet en nu niet. Daar gaat mijn voorstelling over."

De voorstelling heet *De finale: heldendood voor de beschaving*, net als het bijschrift op het standbeeld aan zee. Het verschil is dat het deze keer over de onbekende zwarte vrouw gaat, niet over de helden van de beschaving. Daarom is Ben Chikha gaan graven in de geschiedenis van het beeld.

Christelijk schepencollege

In 1895 schrijven Leopold II en de stad Blankenberge samen een wedstrijd uit een monument te maken ter ere van Lippens en De Bruyne. De militairen sneuvelden drie jaar eerder in Congo, officieel omdat ze de zwarten wilden bevrijden van de Arabische slavernij.

Guillaume Charlier, een beeldhouwer uit Brussel, wint de wedstrijd. Origineel mét de zwarte vrouw erbij. Maar het christelijke schepencollege van de stad heeft bezwaren bij zoveel bloot en dus wordt het standbeeld opgericht zonder de zwarte vrouw. Pas als de

■ Chokri Ben Chikha bij de zwarte vrouw van Blankenberge: 'stereotiep en sexistisch'.

liberalen in de meerderheid komen mag de zwarte vrouw op de sokkel zitten zoals Guillaume Charlier haar in gedachten had. Maar tijdens de Eerste Wereldoorlog verdwijnt ze weer. De Duitsers hebben haar brons nodig voor kanonnen. In 1930 is ze terug. Voorgoed maar voor altijd onbekend.

CHOKRI BEN CHIKHA:
De zwarte vrouw zit als cliché in onze hoofden. Zwarte vrouwen zijn plezant, puur en exotisch

"Ik heb niet gevonden wie ze was", zegt Chokri Ben Chikha. "In mijn voorstelling vertel ik dat ze meetrok in de shows van Carl Hagenbeck." Het had gekund, want Hagenbeck reisde rond met een exotische dienshow tot hij merkte dat wilde mensen meer succes hadden. Daarna stelde hij Lappen, Nubiërs en Eskimo's tentoon. Tijdens de Wereldtentoonstelling in Antwerpen, in 1885, konden de toeschouwers naar een 'negerdorp' met echte Congolezen gaan kijken. En op de Wereldtentoonstelling van

1913, in Gent, stond er een Senegalees dorp mét bijbehorende mensen in het Citadelpark.

"In de voorstelling zeg ik dat Guillaume Charlier een brief heeft gestuurd naar Carl Hagenbeck om te vragen of hij een zwarte vrouw van hem mag lenen, om te poseren voor het standbeeld van Blankenberge. Dat heb ik verzonnen. In werkelijkheid weet niemand wie de zwarte vrouw van Blankenberge is. Maar wat ik wel weet, is dat ze als cliché in onze hoofden zit. Zwarte vrouwen zijn plezant, puur en exotisch. Ze beantwoorden aan het oeververlangen. Ken je de uitspraak 'Once you go black you never go back'? Het is niet kwaad bedoeld natuurlijk, maar niemand staat erbij stil dat je een zwarte vrouw op die manier in een hokje stopt. Hetzelfde voor mijn Senegalese vriend Omar Camara, die ballet had gestudeerd in Dakar, aan de Ecole Mudra Afrique van Maurice Béjart. Maar hier mocht hij nooit ballet dansen. Hij moest Afrikaans dansen om in het plaatje van de Afrikaan te passen. Daarover gaat mijn zoektocht naar de zwarte blote vrouw van Blankenberge. Het is een stand-uptragedie over het koesteren en het vernietigen van de andere."

Meer info over de speeldata van De finale: heldendood voor de beschaving op www.actionzoo-main.be en www.zuiderpershuis.be

HET CADEAU-GEVOEL

Misschien zal het vooruitzicht van verhitte gesprekken aan de familie-dis u nu al redelijk wat stress bezorgen. Komt daar nog eens bij: wat koopt men in hemelsnaam voor de moderne mens die alles heeft? Wax brengt raad.

Koop ons eens iets leuks, ja?

Staat het koude zweet u nu al in de handen en woelt u zich 's nachts een vertigo, onder andere omdat u nog geen geschikt cadeau gevonden heeft voor uw dierbare vriendin of eega? Geen paniek.

Sommige mannen hebben het aartsmoelijk om een geschikt verjaardagscadeau voor hun wederhelft te vinden. Even moeizaam verloopt de winkeltocht net voor kerst. Het resultaat van de groeiende radeloosheid in 's mans hoofd belandt daarna als een frivol ingepakte tijdbon onder de kerstboom, en herbergt veelal een miserabele boekenbon, weekendbon, citytripbon, saunabon of restaurantbon. Om zich de haren van uit het hoofd te rukken, zo griezelig onpersoonlijk zijn cadeaubonnen in kerstverpakking. Horribel. De gevolgen van dergelijke onvoorbereide aankopen zijn vaak niet te overzien. Nochtans heeft de wederhelft waarvan sprake in de weken voor het evenement reeds genoeg hints gegeven. Bij het hand in hand talmen voor een etalage, bij het bladeren door tijdschriften en het internet. Telkens kreeg zij als enig antwoord wellicht wat gemompel,

als had zij net iets banaals geopperd over het weer, het rozijnenbrood of de nalatigheden van de poetsvrouw. Beste heren: luister voortaan met iets meer aandacht naar wat uw vrouw te zeggen heeft over begeerlijkheden waar zij u op dat ogenblik attent op maakt. U ziet wat er komt van uw onachtzaamheid. En dames: schuif misschien deze Wax binnen een tweetal minuten eens onder de neus van uw geliefde, en zie maar hoe het verder loopt.

Dames: schuif misschien deze Wax eens onder de neus van uw geliefde, en zie maar hoe het verder loopt

Het hoeft namelijk allemaal zo ingewikkeld niet te zijn, dat cadeautjes uitwisselen. Wij weten dat u dol bent op pikante lingerie, beste heren, maar soms is te pikant niet erg kerstfahig. Stel dat uw eigen moeder per abuis het pakje van onder de boom grist. Koop ook geen beha's, nee, die dingen zijn niets waard als ze een halve centimeter tekort- of telangschieten. Een fijn stel onderbroekjes, daar kikkert een meisje weleens van op, ja. Eenvoudig mag, maar nog mooier als er een kantje aan zit. Letterlijk, figuurlijk. Fifi Chachnil (onder andere te koop bij Underwear) heeft een geschenkenbos met een slipje voor elke dag van de week. Of een weekendoosje, als u tegenwoordig in crisismodus leeft. U hoeft alleen maar eens te spieken in de linge-riade, voor het geval u aan de maat van Heur Derrière twijfelt.

Een andere, zo simpele oplossing voor het cadeau-probleem, beste heren, is haar het bijbehorende badschuim, de doucheegel of de bodymilk van haar lievelingsparfum te schenken. Misschien een cliché, maar beslist een aangenaam. Of waarom koopt u niet eens een mooi juweel? Een paar oorbellen, een broche of een armband? Is uw meisje wat lyrisch-romantisch van aard, dan kijkt u best eens bij Anne Zellingen, of bij Karin Nuñez de Fleurquin. U kunt bij die laatste bijvoorbeeld een paar o zo mooie oorbelletjes vinden, waarvan een deel van de opbrengst naar Peruviaanse straatkinderen gaat. Iedereen content. Heeft uw vriendin wat gevoel voor humor, dan vindt u vast iets bij Atelier II. Mag het iets zueterzouder of ambigueur, dan zijn de juwelen van Isabelle Lenfant of Wouters & Hendrix wellicht een schitterende keus. Twijfelt u nu nog? Ach, dan kunt u nog altijd mikkelen op een überhaarborstel van Mason Pearson (te koop in de parfumerie), waar haar kapsel als vanzelf mooi gaat van glanzelen. Zelfs al heeft ze een korte coupe.

Een goede laatste raad, ten slotte: koop niet iets 'dat erop lijkt'. U mag het verschil dan in geen honderd jaar ontdekken, zij doet het daarentegen in één oogopslag. Wees dus attent én voorzichtig. Voor de goede kerstvrede. En voor de liefde. (EOP)

www.fifichachnil-boutique.com • www.annezellingen.be • www.karinunnezdefleurquin.com • www.atelierelf.com • www.i-l.be • www.wouters-hendrix.com • www.masonpearson.com